

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiae Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Articvlvs I. & II. Vtrum vnum addat aliquid supra ens, & an vnum & multa
opponantur. art. 1. & 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

Angelorum simpliciter, fuisse tamen supremum eorum, qui præerant terrestri ordini, quibusque à Deo commissa erat terræ custodia, honorémque illum non ferentem per elationem corruisse. Iuxta opinionem verò Gregorij, & cõmunem, ac veram, vt in materia de Angelis ostendemus, quidam respondent, nullum esse incommodum, quòd supremum suorum sit in inferno, in Angelo damnato. Alij dicunt, licet apud inferos sit, Angelos tamen beatos eo non vti vt mensura suarum durationum, sed eius loco vt in supremo inter Angelos remanentes. Capreolus & Siluester recurrunt ad dona supernaturalia, dicuntque supremum beatorum Angelorum habere primum æuum: quoniam licet excedatur à Luciferi perfectione naturali, multò tamen magis excedit eum donis supernaturalibus. Verum hac ratione primum æuum collocandum esset potius in anima Christi. Præterea hoc loco fermo est de æuo, vt duratio est rei naturalis præcisè: quare sequenda est potius altera ex duabus prioribus solutionibus.

QUESTIO XI.

De vnitare Dei.

ARTICVLVS I. & II.

Virum vnum addat aliquid supra ens, & an vnum, & multa opponantur.

ACTENVS demonstratum est Deum esse, dictumque est de simplicitate, perfectione, bonitate, ac infinitate diuinæ essentia, atque de alijs, quæ cum his coniuncta sunt, aut ad existentiam Dei (cuius consideratio, in Deo potissimum, cum consideratione essentia est coniuncta) pertinent. Modò verò disputationem de vnitare diuinæ essentia aggreditur. De quibus autem his duobus prioribus articulis quarit D. Thomas, copiosè à nobis dictum est ad prædicamentum quantitatis, & 4. Metaphysicæ, dum de passionibus entis fermo erat.

ARTICVLVS III. & IV.

Virum sit vnus tantum Deus.

Deus vnus vnus est.

ONCLUSIO assumat, estque apertissimè de fide. Deuteronomij 6. *Audi Israel, Dominus Deus vnus Deus vnus est.* & c. 32. *Videte quòd ego sum solus, & non sit alius Deus præter me.* Isaia 45. *Ego Deus, & non est alius.* 1. ad Corint. 8. *Nullus est Deus, nisi vnus.* Et, *Nobis vnus est Deus.* In Symbolo Concilij Niceni: *Credo in vnum Deum.* Mitto plura alia testimonia. De contrario errore Manichæi, lege Augustinum de hæresibus 46. Latè eundè errorem impugnat in eodè 6. tomo varijs in locis. Lege etiam Epiphanium de hæresibus contra hæresim 66. & Castrum aduersus hæreses, verbo, *Deus, hæresi 1.*

Iisdem rationibus, quibus q. 2. a. 3. demonstrauimus Deum esse, potissimum verò 2. & 4. iunctis ijs, quæ post quartam rationè ibidem subiicimus, satis quoque, ni fallor, apertè ostendimus, vnum tantum esse Deum, qui totum hunc mūdum corporeum de nihilo condidit, quique eadè potentia infinitos alios potuerit producere. Mirabilisque ordo totius vniuersi, atque accommodatissima dispositio etiam minutissimarum quaruncumque partium illius ad suos fines: quæ res ibidem ex parte explicatæ sunt, apertè

Molina in D. Thom.

Atestantur vnum tantum esse primum principium totius vniuersi, à quo omnia sint, regantur, & gubernentur. Quare cum vnus tantum satis sit, vnumque tantum testentur ea, quæ facta sunt, per quæ in cognitionem Dei deuenimus: eique, qui plures Deos affirmaret, onus id probandi incumberet (quippe cum neque vnus, nedum multi, sine efficacitatione admittendus sit) nihilque reperire posset, vnde verò probabile argumentum ad id contuincendum posset efficere, & insuper experiamur naturam ipsam rerum, per quam in cognitionem Dei deuenimus, superfluum abhorre: sit vt vnus tantum Deus sit asserendus. Atque huic rationi, quod vnus satis sit, Aristoteles innixus asseruit 8. Physicorum, vnum tantum esse Deum. Aliam quoque adiecit 12. Metaphysicæ, videlicet, quod monarchia potior est principatus, quæ vbi plures sunt domini: quare cum Deus sufficientissimus sit, non solum huic vniuerso moderando, sed etiam infinitis alijs si essent, neque potissimum tribuendum sit, quod melius est: sit, vt monarchia sit, vnicuique omnium rerum, etiam possibilem, dominus, ac proinde sit, vt vnus tantum Deus sit.

Monarchia potior est principatus, quàm vbi plures sunt domini.

C Possumus idem confirmare primò, quoniam si essent plures numero Dij, vel essent vnum, specie, vel genere, vel vnitare analogica: nihil horum esse potest: ergo vnus tantum est numero Deus. Maior ex eo est manifesta, quoniam vocabulum, *Deus*, aliquid vnum debet primò significare, quod commune esset pluribus Dijs. A casu enim, vt vocant, imponi potest vocabulum, *Deus*, ad significandum vnicuique Deum verum, & lapides, aut ligna. Minor probatur, quoniam si essent vnum specie, aut genere, in vnoquoque daretur compositio ex genere & differentia, aut ex specie & differentia indiuiduante: vnde sequeretur, in vnoquoque esse compositionem ex multis, quorum vnum se haberet vt potentia ad alterum, quo contraheretur ad esse huius Dei: quare Deus neque esset simplex omnino, neque actus purus, quorum opposita quæst. 1. demonstrata sunt. Item id, quo vnus ab alio differret, non esset in alio: atque cum id esse deberet perfectio simpliciter: quoniam quod internum est huic Deo, quæ hic Deus est, perfectio simpliciter esse debet: profectò aliqua perfectio simpliciter deesse vnicuique illorum Deorum, atque adeò neuter esset omnino perfectus. Quòd si quis responderet, id, quod in vno est formaliter, esse in alio eminenter: tunc cum id, quod eminenter continet aliud, sit perfectius illo, idque quod in alio eminenter continetur, esse nequeat perfectio simpliciter, in illis Dijs essent perfectiones non simpliciter, mutuoque Dij illi se excederent perfectione, quæ absurdissima sunt. Præterea, si Dij illi in aliquo conuenirent, & in alio differrent, aliquid esset in Deo, quod minus perfectum esset, quàm ipse Deus: nempe id, in quo vterque Deus conueniret, aut in quo differret ab alio: cum vtrumque esset perfectio, & Deus vtrumque includeret: vnum verò eorum esset extra essentiam alterius. Si verò essent vnum vnitare analogica, tunc cum ea, quæ solum sunt vnum vnitare analogica, aut etiam generica, non sint æqualis perfectionis, vnus Deus esset perfectior alio, ac proinde ille tantum esset Deus: quandoquidem nomine Dei, perfectissimum inter omnia entia intelligimus.

Confirmatur primò.

Secundò possumus idem confirmare, quoniam si essent plures Dij, aut vnus intelligeret alium, aut non. Si non intelligeret: ergo esset imperfectus cognitione, ac proinde non esset Deus. Si intelligeret,

Secundò.